

**ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՅԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ
2304 «ՎԱՐՍԱՎԻՐԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ ԵՎ ԶԱՐԴԱՅԻՆ ԴԻՄԱՀԱՐԴԱՐՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
«ՎԱՐՍԱՀԱՐԴԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ**

ԳԼՈՒԽ 1

**ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՅԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2304 «ՎԱՐՍԱՎԻՐԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ ԵՎ
ԶԱՐԴԱՅԻՆ ԴԻՄԱՀԱՐԴԱՐՈՒՄ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ՎԱՐՍԱՀԱՐԴԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ**

1. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Արհեստավոր» որակավորման աստիճանի «Վարսահարդար» որակավորումը հաստատված է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008թ. հունիսի 31-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006թ. հունվարի 12-ի N 73-Ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» N 838-Ն որոշմամբ:
2. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի յուրացումն իրականացվում է ուսուցման առկա և դրսեկության (էքստեռն) ձևերով:
3. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի յուրացման համար Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2008թ. հունիսի 31-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006թ. հունվարի 12-ի N 73-Ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» N 838-Ն որոշմամբ սահմանվում են ուսումնառության հետևյալ նորմատիվային ժամկետները.

1) կրթության առկա ձևով`

ա. միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության հիմքով` 1 տարի

բ. հիմնական ընդհանուր ընդհանուր կրթության հիմքով` առանց միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն ստանալու` 1 տարի

գ. հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով` ավագ դպրոցի կրթական ծրագրի հետ համատեղելու դեպքում` 3 տարի

2) դրսեկության (էքստեռնատ) ձևով ուսուցման տևողությունը համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007թ. սեպտեմբերի 6-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հիմնական կրթական ծրագրերի հեռավար (դիստանցիոն) և դրսեկությամբ (էքստեռնատով) ուսուցման կարգերը հաստատելու մասին» N 1028-Ն որոշմամբ սահմանված կարգի որոշում է ուսումնական հաստատությունը:

4. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության հիմքով և հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով յուրացնող ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալը 1440 ժամ է, առավելագույն ծավալը` 2376 ժամ: Հիմնական կրթական ծրագիրը հիմնական ընդհանուր կրթության

հիմքով՝ ավագ դպրոցի կրթական ծրագրի հետ համատեղելու դեպքում ուսումնառության տևողությունն ավելանում է 104 շաբաթով:

ԳԼՈՒԽ 2.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՅԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2304 «ՎԱՐՍԱՎԻՐԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ ԵՎ ԶԱՐԴԱՅԻՆ ԴԻՄԱՅԱՐԴԱՐՈՒՄ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ՎԱՐՍԱՅԱՐԴԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆ ԱՎԱՐՏԱԾ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՌՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

5. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորմամբ մասնագետը կարող է իրականացնել հետևյալ զբաղմունքները.

- 1) լվանալ, կտրել, ներկել և հարդարել կանանց և տղամարդկանց մազերը,
- 2) սափրել և հավասարեցնել տղամարդկանց մորուքը,
- 3) տրամադրել մասնագիտական խորհրդատվություն:

6. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորմամբ շրջանավարտը իր մասնագիտական գործունեության ընթացքում պետք է իրականացնի հետևյալ պարտականությունները.

- 1) Դիմավորել, ողջունել և ընդունել հաճախորդին, օգնել նրան հարմարավետ տեղավորվել բազկաթոռում:
- 2) Հաճախորդի հետ գալ փոխհամաձայնության ծառայության վերաբերյալ:
- 3) Տրամադրել մասնագիտական խորհրդատվություն:
- 4) Մազերը նախապատրաստել կտրման և հարդարման, մերսել գլխամաշկը և լվանալ մազերը:
- 5) Կատարել մազերի կտրում:
- 6) Կատարել մազերի հարդարում:
- 7) Կատարել մազերի ներկում:
- 8) Կատարել մազերի գանգրացում և ուղղում:
- 9) Կատարել բարդ և հանդիսավոր սանրվածքների ձևավորում:
- 10) Կատարել կտրվածքների և սանրվածքների մոդելավորում:

ԳԼՈՒԽ 3.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՅԱՆՋՆԵՐ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՅԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2304 «ՎԱՐՍԱՎԻՐԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ ԵՎ ԶԱՐԴԱՅԻՆ ԴԻՄԱՅԱՐԴԱՐՈՒՄ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ՎԱՐՍԱՅԱՐԴԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՏՄԱՍԲ

7. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ապահովի՝

- 1) ժամանակակից անհատի և քաղաքացու ձևավորման պահանջներին համապատասխան ազգային և համամարդկային մշակույթի ու պատմության վերաբերյալ գիտելիքների յուրացում, դրանք մասնագիտական գործունեության ընթացքում կիրառելու հմտությունների ձևավորում,
- 2) մասնագիտական ոլորտի ընդհանուր գիտելիքների յուրացում, որոնք բավարար հիմք են հանդիսանում մասնագիտական խնդիրների հետ կապված հանձնարարությունները կատարելու համար,
- 3) մասնագիտական տեսական ու գործնական գիտելիքները կիրառելով արդյունավետ օգտագործել համապատասխան գործիքներ, սարքավորումներ, հարմարանքներ,
- 4) մասնագիտական գործառնությունները համապատասխան նորմաների սահմաններում իրականացնելու հմտությունների ձևավորում,
- 5) մասնագիտական տերմինաբանության ճիշտ ընկալում և կիրառում,

- 6) մասնագիտական գործունեության ժամանակ համապատասխան գործողությունների սոցիալական հետևանքները հաշվի առնելու հմտություն,
- 7) մասնագիտական ինքնագարգացման և կատարելագործման նպատակով իրեն անհրաժեշտ տեղեկությունները մասնագիտական աղբյուրներից ձեռք բերելու հմտությունների ձևավորում,
- 8) աշխատանքային խնդիրների լուծման ժամանակ պատասխանատվություն ստանձնելու, լուծումները հիմնավորված իրականացնելու կարևորությունը պատկերացնելու, նման աշխատանքի պատրաստ լինելու մակարդակ,
- 9) ինչպես ընդհանուր, այնպես էլ որոշակի փոփոխվող գործոններով իրավիճակներում աշխատելու համար հմտությունների ձևավորում:

ԳԼՈՒԽ 4.

ՊԱՅԱՆՁՆԵՐ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՅԵՏՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2304 «ՎԱՐՍԱՎԻՐԱԿԱՆ ԱՐՎԵՏՏ ԵՎ ԶԱՐԴԱՅԻՆ ԴԻՄԱՅԱՐԴԱՐՈՒՄ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ՎԱՐՍԱՅԱՐԴԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

8. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքների բնագավառում պետք է ապահովի՝

- 1) իմանալ ՀՀ Սահմանադրության, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող, իր բնագավառի օրենքների և նորմատիվ փաստաթղթերի հիմնական դրույթները,
- 2) տիրապետել հայոց լեզվին ,
- 3) հաղորդակցվել մեկ օտար լեզվով,
- 4) պատկերացում ունենալ առողջ կենսակերպի մասին, տիրապետել ֆիզիկական կատարելագործման ունակություններին և հմտություններին,
- 5) ծանոթանալ ազգային և համաշխարհային պատմությանն ու մշակույթին,
- 6) պատկերացում ունենալ անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների մասին:

9. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար մաթեմատիկական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում պետք է ապահովի՝

- 1) ծանոթ լինել էկոլոգիական հիմնական հասկացություններին, բնապահպանական գլոբալ և տարածքային հիմնախնդիրներին,
- 2) պատկերացում ունենալ արտակարգ իրավիճակների մասին, տիրապետել արտակարգ իրավիճակներում գործելու սկզբունքներին, ծանոթ լինել փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման կառույցներին և փրկարարական տեխնիկային, կարողանալ օգտագործել անհատական պաշտպանության միջոցներ:

10. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ապահովի առանցքային հմտություններին տիրապետում՝ ըստ աղյուսակ 1-ում բերված մոդուլների:

11. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ապահովի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների ձեռքբերում՝ ըստ աղյուսակ 2-ում բերված մոդուլների:

ԳԼՈՒԽ 5.

ՊԱՅԱՆՁՆԵՐ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐԻՔԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2304 «ՎԱՐՍԱՎԻՐԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ ԵՎ ՋԱՐԴԱՅԻՆ ԴԻՄԱՀԱՐԴԱՐՈՒՄ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ՎԱՐՍԱՀԱՐԴԱՐ» ՈՐԱԿՎԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

12. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը իրականացնող հաստատության կադրային ապահովության և կադրային համապատասխանության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը իրականացնող հաստատություններում ուսումնական գործընթացն իրականացնում են մանկավարժական և ուսումնասօժանդակ անձնակազմի աշխատողները:

2) Հաստատության մանկավարժական աշխատողների կազմում ընդգրկվում են դասախոսներ, արտադրական ուսուցման վարպետներ:

3) Դասախոսական անձնակազմի աշխատողները, որպես կանոն, պետք է ունենան իրենց կողմից ուսուցանվող դասընթացի գծով բարձրագույն մասնագիտական կրթություն:

4) Հատուկ մասնագիտական դասընթացները պարապող դասախոսների համար մասնագիտական աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է:

5) Ուսումնական պրակտիկան վարող արտադրական ուսուցման վարպետը պետք է ունենա համապատասխան մասնագիտական կրթություն և մասնագիտական աշխատանքի փորձ:

6) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները վարում է մասնագիտական դասընթացի դասախոսը:

13. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը իրականացնող հաստատության ուսումնամեթոդական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի իրականացումը պետք է ապահովված լինի ուսանողի համար մատչելի տեղեկատվական նյութերով (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգչային բազա), ինչն, ըստ բովանդակության, պետք է համապատասխանի մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների լրիվ ցանկին: Այդ առարկաների, ինչպես նաև ուսումնական գործընթացի կազմակերպման բոլոր ձևերի գծով (տեսական, գործնական պարապմունքների, ուսումնական, արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաների, կուրսային աշխատանքների) պետք է առկա լինեն համապատասխան դասագրքեր, ուսումնամեթոդական, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցներ (գործնական պարապմունքների, ինքնուրույն արտալսարանային աշխատանքների կազմակերպման համար), գործնական խաղերի սցենարներ (դերային խաղեր), թեստային հանձնարարականների հավաքածուներ, ալգորիթմներ, մեթոդական մշակումներ, ցուցումներ, երաշխավորություններ, դիտողական նյութեր, ուսուցման տեխնիկական միջոցներ (ուսումնադիտողական,

լսատեսողական նյութեր դասավանդվող բոլոր առարկաների և բոլոր տեսակի պարապմունքների վերաբերյալ՝ ուսանողների և դասախոսների համար), ինչպես նաև միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորման նյութեր:

14. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող կազմակերպության նյութատեխնիկական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսումնական կաբինետների երաշխավորվող ցանկը՝

- ա. վարսավիրական գործի
- բ. տեղեկատվական տեխնոլոգիաների,
- գ. հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքների,
- դ. օտար լեզվի,
- ե. ընդհանուր հումանիտար առարկաների,
- զ. անվտանգության և առաջին օգնության,
- է. անհատական համակարգիչների

2) Ուսումնական արհեստանոցներ

- ա. ուսումնական գեղեցկության սրահ (արհեստանոց)՝ նվազագույնը 6 աշխատատեղով:

3) Սպորտային համալիր՝

- ա. մարզադահլիճ,
- բ. մարզահրապարակ:

Կրթական ծրագիր իրականացնող կազմակերպությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կաբինետներ, լաբորատորիաներ, արհեստանոցներ:

15. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսանողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերանձանցի 54 ժամը՝ ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները,

2) Ուսումնառության ընթացքում ուսանողի բեռնվածությունը պարտադիր լսարանային պարապմունքներով չպետք է գերազանցի շաբաթական 36 ժամը, ինչը նաև ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալն է, ընդ որում՝ նշված ծավալը չի ներառում նախասիրական առարկաների պարապմունքները, խորհրդատվությունները և լրացուցիչ արտալսարանային պարապմունքները:

3) Ուսումնական խմբի համար սահմանվում են խորհրդատվության ժամեր յուրաքանչյուր ուսումնական տարում մինչև 100 ժամ:

4) Ուսումնական տարվա սկիզբը և ավարտը բոլոր կուրսերում որոշվում է ուսումնական պլաններով:

5) Ուսանողների համար սահմանվում են արձակուրդներ տարեկան առնվազն երկու անգամ՝ 8-11 շաբաթ ընդհանուր տևողությամբ, այդ թվում 2 շաբաթից ոչ պակաս ձմռան ժամանակահատվածում: Արձակուրդների կոնկրետ տևողությունները և ժամկետները սահմանում է ուսումնական հաստատությունը:

6) Նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը (ոչ ավել, քան շաբաթական 4 ժամ առանձին դասացուցակով) և ուսուցման ժամկետները որոշում է կազմակերպությունը՝ ուսանողների ընտրությամբ:

16. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի պրակտիկաների կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի ուսուցումը ներառում է ուսումնական (տեսական ուսուցմամբ և(կամ) առանց տեսական ուսուցման), արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները:

2) Պրակտիկաների ընթացքում ուսանողները կատարելագործում են իրենց գործնական հմտությունները:

3) Պրակտիկայի տևողությունը սահմանվում է մասնագիտության ուսումնական պլանով:

4) Պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերը կազմում և հաստատում են ուսումնական հաստատությունները:

5) Պրակտիկաների անցկացումը վարում են արտադրական ուսուցման վարպետները, դասախոսները:

6) Ուսումնական պրակտիկաներն անց են կացվում պրակտիկայի ծրագրի կատարումն ապահովելու համար բավարար կահավորում ու տեխնիկական հագեցում ունեցող ուսումնական, ուսումնա-արտադրական արհեստանոցներում, ուսումնական տնտեսություններում, ուսումնափորձական տեղամասերում, ուսումնական հաստատության այլ ուսումնաօժանդակ օբյեկտներում, ինչպես նաև արտադրական կազմակերպություններում, հաստատություններում :

7) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները, որպես կանոն, անց են կացվում պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերի բովանդակությանը համապատասխան պայմաններ ունեցող կազմակերպություններում:

17. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու ընթացքում ուսանողների միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով ուսուցման ընթացքը վերահսկելու և արդյունքների ձեռքբերումը գնահատելու նպատակով անց է կացվում ուսանողների միջանկյալ ատեստավորում, իսկ որակավորում շնորհելու համար՝ շրջանավարտների պետական ամփոփիչ ատեստավորում:

2) Միջանկյալ ատեստավորում անց է կացվում ուսումնական կիսամյակի ընթացքում և վերջում:

3) Ուսումնական կիսամյակի սկզբում ուսանողը տեղեկացվում է կիսամյակի ընթացքում միջանկյալ ատեստավորման բնույթի, ներառվող նյութի ծավալի և ժամկետների մասին:

4) Ուսանողների միջանկյալ ատեստավորման տեսակը և անցկացման ձևը ընտրում է ուսումնական հաստատությունը:

5) Շրջանավարտների ամփոփիչ ատեստավորում երաշխավորվում է անց կացնել առանձին առարկաներից կամ մոդուլներից պետական քննության, համալիր (միջառարկայական կամ միջմոդուլային) պետական քննության կամ ավարտական /դիպլոմային/ աշխատանք կատարելու և պաշտպանելու ձևով: Ամփոփիչ ատեստավորման ձևը ընտրում է ուսումնական հաստատությունը:

6) Ամփոփիչ ատեստավորման ընտրված ձևը և ներառվող նյութի ծավալը պետք է հնարավորություն տա համոզվել սույն չափորոշչով 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման արհեստավորի պատրաստվածության նկատմամբ սահմանված պահանջներին շրջանավարտի համապատասխանության մեջ:

ԳԼՈՒԽ 6.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՅԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2304 «ՎԱՐՍԱՎԻՐԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ ԵՎ ԶԱՐԴԱՅԻՆ ԴԻՄԱՀԱՐԴԱՐՈՒՄ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ «ՎԱՐՍԱՀԱՐԴԱՐ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ ԵՎ ՆՐԱ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

18. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու նպատակով սահմանվում է օրինակելի ուսումնական պլան՝ համաձայն աղյուսակ 3-ի.

19. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունը՝

1) սույն չափորոշչով սահմանված օրինակելի ուսումնական պլանի հիման վրա կազմում և հաստատում է աշխատանքային ուսումնական պլանը,

2) աշխատանքային ուսումնական պլանը կազմելիս կարող է մինչև 5% չափով փոփոխել դասընթացների և մոդուլների ժամաքանակը,

3) կարող է փոփոխել առանձին առարկաների և մոդուլների ծրագրային նյութի բովանդակությունը 15%-ի սահմաններում՝ չփոփոխելով արդյունքները և կատարման չափանիշները,

4) առարկայի և (կամ) մոդուլի ընդհանուր ժամաքանակի սահմաններում որոշում է տեսական, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների ժամաքանակները,

5) պրակտիկայի համար նախատեսված շաբաթների սահմաններում որոշում է ուսումնական և արտադրական պրակտիկաների տևողությունները, անցկացման ժամկետները, նախաավարտական պրակտիկայի տևողությունը,

6) մասնագիտական առարկաների և մոդուլների ուսումնական ծրագրերը կազմելիս հաշվի է առնում գործատուների, գործադիր իշխանությունների, մասնագիտական ոլորտը կառավարող պետական լիազորված մարմինների, այլ շահագրգիռ սուբյեկտների (սոցիալական գործընկերների) առաջարկությունները,

7) ընտրում է շրջանավարտների՝ սույն չափորոշչով երաշխավորված ամփոփիչ ատեստավորման ձևերից մեկը:

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի առաջնային հմտությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՀՍՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԸԱՀ-3-08-001
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ աշխատանքային գործունեության ընթացքում հաջողության հասնելու նախապայմանների մասին, ինչպես նաև ձևավորել ցանկացած բնագավառում անհրաժեշտ աշխատանքային կուլտուրա և էթիկա դրսևորելու, ղեկավարի և գործընկերների հետ արդյունավետ հարաբերվելու, առաջացած աշխատանքային խնդիրներն ընկալելու և համապատասխան լուծումներ տալու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Տիրապետել աշխատանքի տեղավորվելու կարողությունների
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում գործող աշխատանքային օրենսգրքի անհրաժեշտ դրույթները. բ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի որոնման ժամանակակից միջոցները և տեխնոլոգիաները, աշխատանքի ընդունվելու և աշխատանքից ազատվելու համար անհրաժեշտ բոլոր գործընթացները. գ. ճիշտ է կազմում գրավոր ինքնակենսագրություն (CV). դ. ճիշտ և մանրամասն բանավոր ներկայացնում է իր կենսագրությունը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Դրսևորել անհրաժեշտ վերաբերմունք աշխատանքի և աշխատավայրի նկատմամբ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի և շրջապատի նկատմամբ դրական տրամադրվելու կարողությունները. բ. ճիշտ է ներկայացնում գործերընկերների նկատմամբ հարգալից վերաբերմունքի և արդյունավետորեն հարաբերվելու օրինակներ. գ. առաջադրված իրավիճակում ցուցաբերում է պատասխանատվության դրսևորումներ. դ. ցուցաբերում է գործընկերոջը և ղեկավարին ուշադիր լսելու և հասկանալու դրսևորումներ:
Ուսումնառության արդյունք 3	Տիրապետել աշխատանքի կուլտուրային և էթիկային, արդյունավետ աշխատել թիմում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպության նպատակները, արժեքները և կիրառվող ընդհանուր աշխատանքային մեթոդները, աշխատանքային և միջանձնային հարաբերությունները. բ. ճիշտ է ներկայացնում թիմային աշխատանքի հիմնական սկզբունքները. գ. ճիշտ է ներկայացնում թիմային խնդիրների լուծման մեթոդները, թիմային աշխատանքի առաջադրված իրավիճակում դրսևորում է անհրաժեշտ վարքագիծ՝ ցուցաբերելով փոխօգնություն, համբերատարություն, նվիրվածություն աշխատանքին և ընկերներին: ե. ճիշտ վերաբերմունք է դրսևորում և հարգալից է կոնֆլիկտային գործընկերների նկատմամբ. առաջարկում է խնդրի ճիշտ լուծումներ առաջադրված պրոբլեմային իրավիճակում:
Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ աշխատանքում հաջողության հասնելու նախապայմանները և պատշաճ հարաբերվի ղեկավարի հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում աշխատանքային կարգապահության և ճշտապահության կարևորությունը. բ. ճիշտ է ներկայացնում ղեկավարի հետ հարաբերվելու ձևերը, իր և ղեկավարի իրավունքներն ու պարտականությունները. գ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի արդյունավետության ու որակի ապահովման ընդհանուր սկզբունքները:
Ուսումնառության արդյունք 5	Դրսևորել քննադատական մտածողություն
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է գնահատում տեղեկատվության հուսալիության և զգացմունքայնության աստիճանը.

	<p>բ. ստացած տեղեկատվությունը ճիշտ և արդյունավետորեն համադրում է առկա գիտելիքների հետ.</p> <p>գ. իրականացնում է կառուցողական քննադատություն և ճիշտ է բացատրում կառուցողական քննադատության կարևորությունը:</p>
ՈՒՍՈՒՆՆԱԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 6	Կառավարել սթրեսը և ժամանակը, լուծել պրոբլեմներ և կոնֆլիկտներ
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում սթրեսի կանխարգելման և անխուսափելի սթրեսին դիմակայելու մեթոդները.</p> <p>բ. ճիշտ է կազմում իր աշխատաքնային պլանը (պայմանական աշխատանքային պլան).</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում ժամանակի արդյունավետ օգտագործման միջոցները:</p> <p>դ. բացահայտում է և ճիշտ է սահմանում պրոբլեմը տրված իրավիճակում,</p> <p>ե. ճիշտ է վերլուծում պրոբլեմը, տալիս է լուծման ճիշտ տարբերակ և գնահատում արդյունքը.</p> <p>զ. բացահայտում է ցանկացած կոնֆլիկտի պատճառները.</p> <p>է. ճիշտ է ներկայացնում կոնֆլիկտի կանխարգելման եղանակները, կարողանում է դրանց տալ արագ ու արդյունավետ լուծումներ:</p>
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱԳԳ-3-08-001
Մոդուլի նպատակը	Սովորողի մոտ ձևավորել աշխատանքնային ու մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ինչպես նաև անձնական կյանքում արդյունավետ և ակտիվ հաղորդակցվելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՍՈՒՆՆԱԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Սահմանել ուսումնառության անձնական նպատակները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է սահմանում ուսումնառության անձնական նպատակները,</p> <p>բ. ճիշտ է պլանավորում և կիրառում ուսումնառության անձնական նպատակների ձեռքբերմանն ուղղված ուսումնառության գործընթացները,</p> <p>գ. ճիշտ է սահմանում ուսումնառության տարբեր եղանակները, ինչպես օրինակ՝ անհատական, խմբային:</p>
ՈՒՍՈՒՆՆԱԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Բանավոր և գրավոր տեղեկատվական հաղորդում կատարել պարզ թեմաների և տեքստերի մասին
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում բանավոր և գրավոր խոսքի, պահպանելով համապատասխան կառուցվածք,</p> <p>բ. հաղորդումը պարունակում է պարզ տեղեկատվություն, կարծիքներ կամ գաղափարներ,</p> <p>գ. տեղեկատվության առանձնացում /խմբավորումը կատարում է նպատակային,</p> <p>դ. հաղորդումը իրականացնում է՝ հաշվի առնելով իրավիճակը և լսարանը:</p>
ՈՒՍՈՒՆՆԱԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Նախաձեռնել, պահպանել, եզրափակել երկխոսություններ և քննարկումներ
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է կիրառում «ակտիվ ունկնդրման» ժամանակ օգտագործվող հմտությունները, (պարզաբանումներ ստանալու ձգտումը, գրառումներ կատարելը, ամփոփելը),</p> <p>բ. ազատ կերպով ձևակերպում, արտահայտում և պաշտպանում է իր գաղափարները, տեսակետներն ու կարծիքները,</p> <p>գ. ցուցաբերում է համոզելու կարողություն,</p> <p>դ. կատարում է ճիշտ ամփոփում /եզրափակում:</p>
ՈՒՍՈՒՆՆԱԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Մեկնաբանել սխեմաներ, աղյուսակներ, դիագրամներ, քարտեզներ և նկարներ
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է նախանշում սխեմաների, աղյուսակների, դիագրամների, քարտեզների և նկարների նշանակությունը և նրանց միջև եղած տարբերությունները,</p> <p>բ. ճիշտ է մեկնաբանում առաջադրված սխեմաները, աղյուսակները, դիագրամները, քարտեզները և նկարները.</p> <p>գ. մեկնաբանման ընթացքում օգտագործում է խոսքի համապատասխան կառուցվածք:</p>

ՈՒՒՄՆԱԶՈՒՅՈՒՄԱՆ արդյունք 5	Կատարել փաստաթղթավորում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է սահմանում տարբեր փաստաթղթերը՝ ըստ դրանց նշանակության, բ. ճիշտ է նախանշում տարբեր փաստաթղթերի օգտագործման տեղն ու դերը, գ. ճիշտ է կատարում տարբեր տեսակի տեղեկատվությունների փաստաթղթավորումը:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆՎԱՆԱԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԱԱՕ – 3-08-001
Մոդուլի նպատակը	Սովորողի մոտ ձևավորել կազմակերպություններում աշխատանքի անվտանգության կանոնների պահպանման, աշխատանքի պաշտպանության միջոցառումների իրականացման և առաջին օգնության կազմակերպման կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարարման կարգով:
ՈՒՒՄՆԱԶՈՒՅՈՒՄԱՆ արդյունք 1	Իմանալ աշխատանքի պաշտպանության իրավական և կազմակերպչական դրույթները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության վերաբերյալ իրավական ակտերը, բ. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպություններում աշխատանքի պաշտպանության կազմակերպման ներքին նորմատիվային փաստաթղթերը, գ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության նորմերի և կանոնների խախտման հետ կապված պատասխանատվությունը, դ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության նորմերի և կանոնների պահպանման նկատմամբ վերահսկողության ձևերը և մեխանիզմները, ե. ճիշտ է ներկայացնում արտադրությունում դժբախտ դեպքերի և պատահարների հետաքննության, փաստաթղթավորման և հաշվառման կարգը, զ. ճիշտ է ներկայացնում արտադրության տարբեր մակարդակների ղեկավարների պատասխանատվությունը աշխատանքի պաշտպանության նորմերի պահպանման վերաբերյալ:
ՈՒՒՄՆԱԶՈՒՅՈՒՄԱՆ արդյունք 2	Իմանալ անվտանգության տեխնիկայի նորմերը և կանոնները կազմակերպություններում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում տեխնոլոգիական սարքավորումների, մեխանիզմների շահագործման անվտանգության տեխնիկայի հիմնական պահանջները, բ. ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաանվտանգության կանոնները և պաշտպանությունը, գ. ճիշտ է ներկայացնում հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները, դ. ճիշտ է ներկայացնում ճնշման տակ աշխատող սարքավորումների և մեխանիզմների անվտանգ շահագործման կանոնները, ե. ճիշտ է ներկայացնում թունաքիմիկատների և այլ վտանգավոր նյութերի հետ աշխատանքի կանոնները:
ՈՒՒՄՆԱԶՈՒՅՈՒՄԱՆ արդյունք 3	Իմանալ արտադրական սանիտարիայի և հիգիենայի պահանջները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում արտադրական սանիտարիայի և հիգիենայի հասկացությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում արտադրական միկրոկլիմայի նկատմամբ նորմատիվային պահանջները, գ. ճիշտ է թվարկում արտադրական աղմուկից և ցնցումներից պաշտպանվելու միջոցները, դ. ճիշտ է ներկայացնում արտադրական լուսավորվածությանը ներկայացվող պահանջները և նորմերը, ե. ճիշտ է պահպանում աշխատանքի ընթացքում անհատական հիգիենայի կանոնները:
ՈՒՒՄՆԱԶՈՒՅՈՒՄԱՆ արդյունք 4	Ցուցաբերել առաջին օգնություն
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ցուցադրում արհեստական շնչառության իրականացումը, բ. ճիշտ է ցուցադրում սրտի աշխատանքի վերականգնման իրականացումը,

	գ. ճիշտ է ցուցադրում արյան հոսքի դադարեցման իրականացումը և ճիշտ է դնում վիրակապ, դ. ճիշտ է վիրակապում կոտրվածքները, ե. ճիշտ է ցուցադրում այրվածքների դեպքում առաջին օգնության ցուցաբերումը, զ. ճիշտ է ցուցադրում էլեկտրահարման դեպքում առաջին օգնության իրականացումը, է. թունավորումների դեպքում առաջին օգնությունը ճիշտ է կատարում:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՕԴԵՐԱՏՈՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ՀՕՀ 3 - 08 - 001
Մոդուլի նպատակը	Տալ տարրական գիտելիքներ MICROSOFT WORD տեքստային խմբագրի մասին, ուսանողի մոտ զարգացնել տեքստային փաստաթղթերի պատրաստման, խմբագրման, դրանց ֆորմատավորման ու ձևավորման, ինչպես նաև փաստաթղթերի պահպանման, տպագրման և ինտերնետ ցանցում աշխատելու տարրական հմտություններ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Չկան
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	WORD ծրագիր (հիմնական տեղեկություններ
Կատարման չափանիշներ	ա. իմանալ Microsoft Word ծրագրի պատուհանի կառուցվածքը, բ. բացել նոր փաստաթուղթ, գ. ստեղծաչափի օգնությամբ մուտքագրել տեքստ, մեծատառ նշաններ, սիմվոլներ, թվանշաններ, դ. տեղաշարժել Տեքստային ցուցիչը տեքստի մեջ, ե. կատարել տարրական ուղղումներ տեքստում, զ. փակել փաստաթուղթը, է. բացել առկա փաստաթուղթը, ը. իմանալ Zoom գործիքի հնարավորությունները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Տեքստերի տարրական ֆորմատավորում
Կատարման չափանիշներ	ա. պատրաստել Word ծրագիրը հայերեն և օտար լեզվով տեքստ մուտքագրելու համար, բ. նշել բառերը և տեքստային հատվածները, գ. կատարել մուտքագրված տեքստի պարզագույն ֆորմատավորում, դ. կատարել տողերի հավասարեցում, ե. փոխել միջտողային տարածությունները, զ. փոխել տեքստի գույնը Font Color գործիքով, է. փոխել տեքստի գունային ֆոնը Highlight գործիքով, ը. փոխել պարբերության խորությունները լուսանցքներից, թ. չեղյալ հայտարարել (հրաժարվել) ֆորմատավորման կատարված գործողությունները, ժ. վերականգնել ֆորմատավորման չեղյալ հայտարարված գործողությունները, ժա. կրկնել ֆորմատավորման վերջին գործողությունը, ժբ. մենյուի File\Page Setup հրամանի օգնությամբ փոխել լուսանցքների խորությունները Top, Bottom, Left, Right թվային դաշտերի օգնությամբ, ընտրել էջի ուղղաձիգ (Portrait) կամ հորիզոնական (Landscape) դիրքերը, ընտրել թղթի չափերը Paper Size ցուցակի օգնությամբ, ժգ. պատճենել տեքստը, ժդ. տեղափոխել տեքստը, ժե. տողադարձել տեքստը,

	ժգ. համարակալել էջերը մենյուի Insert\Page Numbers... հրամանով:
ՈՒՏՈՒՆՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Փաստաթղթի պահպանում
Կատարման չափանիշներ	ա. իմանալ փաստաթղթերի պահպանման իմաստը, բ. պահպանել նոր ստեղծված փաստաթուղթը, գ. պահպանել փաստաթղթում կատարված ընթացիկ ֆորմատավորումները և փոփոխությունները:
ՈՒՏՈՒՆՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Աղյուսակների պատրաստում և խմբագրում
Կատարման չափանիշներ	ա. պատրաստել աղյուսակ, բ. աղյուսակի մեջ մուտքագրել տեքստ, գ. կատարել ուղղումներ ու լրացումներ աղյուսակի մեջ, դ. ավելացնել նոր տողեր և նոր սյուներ աղյուսակի մեջ, ե. ջնջել աղյուսակի տողերը և սյուները, զ. փոխել սյունակի լայնությունը մկնիկի օգնությամբ, է. փոխել տողի բարձրությունը մկնիկի օգնությամբ, ը. փոխել աղյուսակի գծերի գույնը, թ. գունավորել աղյուսակի տողը և սյունը:
ՈՒՏՈՒՆՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5	Գրաֆիկական խմբագրում և նկարագրում
Կատարման չափանիշներ	ա. գծագրել գրաֆիկական օբյեկտներ, բ. գծագրել գրաֆիկական օբյեկտներ՝ օգտագործելով Autoshapes պատուհանի պատրաստի ձևերը, գ. գծագրել կանոնավոր պատկերներ, դ. ֆորմատավորել գրաֆիկական օբյեկտները՝ տեղափոխելով, պատճենելով, պտտելով, շրջելով, չափերը փոխելով, ե. խմբավորել գրաֆիկական օբյեկտները, զ. հավասարեցնել գրաֆիկական օբյեկտները իրար նկատմամբ, է. գծագրել տեքստային բլոկներ, ը. գունավորել գրաֆիկական օբյեկտները, թ. երանգավորել գրաֆիկական օբյեկտները, ժ. ստվերավորել գրաֆիկական օբյեկտները:
ՈՒՏՈՒՆՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 6	Փաստաթղթի տպագրում
Կատարման չափանիշներ	ա. նախադիտման ռեժիմում թերթել փաստաթուղթը, բ. իմանալ Print պատուհանի ֆունկցիաները, գ. տպագրել փաստաթուղթը:
ՈՒՏՈՒՆՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 7	Ինտերնետում աշխատելու իմացություն
Կատարման չափանիշներ	ա. իմանալ Ինտերնետ հասկացության նշանակությունը, բ. ճանաչել Internet Explorer ծրագիրը, իմանալ դրա նշանակությունը, գ. իմանալ Ինտերնետային Հասցե հասկացությունը, դ. իմանալ History հրամանի նշանակությունը, ե. իմանալ Favorites հրամանի նշանակությունը, զ. իմանալ Stop հրամանի նշանակությունը, է. իմանալ Refresh հրամանի նշանակությունը, ը. իմանալ Back և Forward կոճակների նշանակությունը, թ. պատճենել տեքստային ինֆորմացիան ինտերնետային էջից, ժ. պատճենել գրաֆիկական ինֆորմացիան ինտերնետային էջից,

	<p>ժա. իմանալ ինֆորմացիայի որոնման ինտերնետային ծառայությունները, ժբ. ըստ չափանիշների որոնել ինֆորմացիա, ժգ. ճիշտ օգտվելով ինֆորմացիայի որոնման ինտերնետային ծառայություններից, ժդ. իմանալ էլեկտրոնային փոստի նշանակություն ժե. ուղարկել և ստանալ էլեկտրոնային նամակներ:</p>
--	--

Աղյուսակ 2

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՎԱՐՍԱՎԻՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՎ ԵՎ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐՈՎ ԱՇԽԱՏԵԼՈՒ ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ՀՍՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ՎՐՍՀ-3-08-001
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ վարսավիրական գործիքների, էլեկտրական և ոչ էլեկտրական սարքավորումների պարզ կառուցվածքի, գործածման ձևի, անիտարահիգիենիկ նորմերի և օգտագործման անվտանգության կանոնների վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել դրանք ճանաչելու, կիրառելու, տեխնիկական պարզ սպասարկում կատարելու և ախտահանելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է անցած լինի ԱՍՕ-3-08-001 «Անվտանգություն և առաջին օգնություն» մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Աշխատել սանրող գործիքներով
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճանաչում է սանրող գործիքները. բ. ճիշտ է ներկայացնում սանրող յուրաքանչյուր գործիքի դերն ու նշանակությունը. գ. ճիշտ է ներկայացնում սանրող գործիքների կիրառման անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը. դ. ճիշտ է գործածում սանրող գործիքները՝ պահապանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 2	Աշխատել մազերի կտրման գործիքներով
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճանաչում է մազերը կտրող գործիքները. բ. ճիշտ է ներկայացնում կտրող յուրաքանչյուր գործիքի դերն ու նշանակությունը. գ. ճիշտ է ներկայացնում կտրող գործիքների կիրառման անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը. դ. ճիշտ է գործածում կտրող գործիքները՝ պահապանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը:</p>
Ուսումնառության արդյունք 3	Աշխատել չորացնող գործիքներով
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճանաչում է մազերը չորացնող գործիքները. բ. ճիշտ է ընտրում համապատասխան չորացնող գործիքը՝ ելնելով աշխատանքային խնդրից. գ. ճիշտ է ներկայացնում չորացնող գործիքների կիրառման անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ</p>

	<p>նորմերը.</p> <p>դ. ճիշտ է ընտրում գործիքի աշխատանքային ռեժիմը և կարգավորում այն.</p> <p>ե. ճիշտ է աշխատում գործիքով՝ պահապանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը:</p>
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Աշխատել գանգրացնող գործիքներով
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճանաչում է մազերը գանգրացնող գործիքները.</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում գանգրացնող յուրաքանչյուր գործիքի դերն ու նշանակությունը.</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում գանգրացնող գործիքների կիրառման անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը.</p> <p>դ. ճիշտ է կիրառում մազերի փաթեթման տեխնիկաները՝ պահապանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը.</p> <p>ե. մազերից ճիշտ ու անվտանգ է հեռացնում գանգրացնող գործիքն ու միջոցը:</p>
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5	Կատարել սարքավորումների պարզ սպասարկում
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում վարսավիարական գործում օգտագործվող գործիք-սարքավորումների հիմնական կառուցվածքը և հիմնական անսարքությունները.</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում գործիք-սարքավորումների սպասարկման անվտանգության տեխնիկայի կանոնները.</p> <p>գ. ճիշտ է կատարում սարքավորումների պարզ սպասարկում՝ պահապանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՎԱՐՍԱՎԻՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՄ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ՆՅՈՒԹԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ՎՐԱՅ-3-08-002
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ մազերի լվացման, վերալվացման, հարդարման, ներկման, գանգրացման, բուժական խարգելման միջոցների /նյութերի/, մաշկը ներկանյութերից պաշտպանող և գործիքներն ախտահանող նյութերի վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել դրանց ճանաչելու, կիրառելու, հրահանգները, սանիտարահիգիենիկ նորմերը և աշխատանքային անվտանգության կանոնները պահպանելու կարողություններ
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար նախնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չէ:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Ճանաչել մազերը լվացող և վերալվացող նյութերը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում մազերը լվացող և վերալվացող նյութերի նշանակությունը և տարբերակում դրանք.</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում լվացող և վերալվացող նյութերի կիրառման անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը:</p>
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Ճանաչել մազերի հարդարման ժամանակ օգտագործվող նյութերը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում մազերի հարդարման ժամանակ օգտագործվող նյութեր և դրանց նշանակությունը.</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում հարդարման նյութերի օգտագործման հաջորդականությունը.</p> <p>գ. ճիշտ է ներկայացնում մազերի հարդարման ժամանակ օգտագործվող նյութերի կիրառման անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը:</p>
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Ճանաչել մազերը ներկող նյութերը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում մազերի ներկանյութերի տեսակներն ու դրանց նշանակվածությունը.</p> <p>բ. ճիշտ է ներկայացնում մազերի ներկանյութերի կիրառման անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը:</p>
ՈՒՏՈՒՆԱԶՈՒՅՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Ճանաչել մազերը գանգրացնող նյութերը

Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում մազերը գանգրացնող նյութերը և դրանց նշանակությունը. բ. ճիշտ է ներկայացնում գանգրացնող նյութերով աշխատելու հաջորդականությունը գ. ճիշտ է ներկայացնում մազերը գանգրացնող նյութերի կիրառման անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը:
Ուսումնառության արդյունք 5	ճանաչել բուժիչ-կանխարգելիչ միջոցներն ու դիմակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում բուժիչ-կանխարգելիչ միջոցների ու դիմակների տեսակներն ու դրանց նշանակությունը. բ. ճիշտ է ներկայացնում բուժիչ-կանխարգելիչ միջոցների ու դիմակների կիրառման անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը:
Ուսումնառության արդյունք 6	ճանաչել մաշկը պաշտպանող և ներկանյութը մաքրող միջոցները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում մաշկը պաշտպանող և ներկանյութերի հետքերը մաքրող միջոցներն ու դրանց նշանակությունը. գ. ճիշտ է ներկայացնում այդ միջոցների կիրառման անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը:
Ուսումնառության արդյունք 7	Պատրաստել ախտահանող լուծույթ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ախտահանող լուծույթներն ու դրանց նշանակությունը. բ. ճիշտ է ներկայացնում ախտահանող լուծույթների պատրաստման ու կիրառման անվտանգության տեխնիկայի կանոնները. գ. ճիշտ է պատրաստում ախտահանող լուծույթը՝ ըստ ախտահանման պահանջվող նորմերի. դ. ճիշտ է օգտագործում ախտահանող լուծույթը՝ պահապանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱՋԵՐԻ ԽՆԱՍՔ ԵՎ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ՎՐԱՅ-3-08-003
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ մազերի խնամքի և տարբեր նախապատրաստական աշխատանքների վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել մազերը խնամելու, տարբեր աշխատանքների նախապատրաստելու, աշխատանքային անվտանգության և սանիտարահիգիենիկ նորմերը պահպանելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է անցած լինի ՎՐԱՅ-3-08-001 «Վարսավիրական գործիքներով և սարքավորումներով աշխատելու սկզբնական հմտություններ», ՎՐԱՅ-3-08-002 «Վարսավիրական գործում օգտագործվող նյութերը» մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Սանրել հաճախորդի մազերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում սանրման անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը. բ. ճիշտ է բռնում սանրը. գ. ճիշտ է սանրում մազերը՝ պահապանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը. դ. ճիշտ է տարբերում մազերի տիպը, որակը, նյութակազմվածքը, գլխի ճարպագատման աստիճանը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Լվանալ հաճախորդի գլուխը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գլխի լվացման անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը. բ. ճիշտ է ընտրում մազերը լվացող և վերալվացող նյութերը. գ. ճիշտ է որոշում ու կարգավորում ջրի ջերմաստիճանը. դ. ճիշտ է լվանում գլուխը՝ պահապանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Չորացնել հաճախորդի մազերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում մազերի չորացման անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը.

	բ. ճիշտ է ընտրում չորացնող միջոցը. գ. ճիշտ է ընտրում ու կարգավորում էլեկտրական սարքավորումների աշխատանքային ռեժիմը. դ. ճիշտ է կատարում չորացումը՝ մազերին տալով կտրվածքի ձևը և պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը:
ՈՒՏՈՒՆԱՊԱՏՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Կանխարգելիչ միջոցների կիրառմամբ խնամել և բուժել մազերը, մերսել գլխամաշկը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում բուժիչ-կանխարգելիչ միջոցների կիրառման անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը. բ. ճիշտ է որոշում գլխամաշկի և մազերի խնդիրը և գնահատում դրա աստիճանը. գ. ճիշտ է ընտրում համապատասխան բուժիչ-կանխարգելիչ միջոցները և դրա կիրառման մեթոդը. դ. ճիշտ է պատրաստում դիմակները. ե. ճիշտ է տարածում դիմակը գլխամաշկի կամ մազերի վրա. զ. պահպանում է դիմակի կիրառման հրահանգի պահանջները է. ճիշտ է ընտրում գլխամաշկի մերսման ձերը և կատարում մերսում՝ պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոններն ու սանիտարահիգիենիկ նորմերը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԿԱՆԱՆՑ ՄԱՋԵՐԻ ԿՏՐՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ՎՐՍՅ-3-08-004
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ կանացի բազային, դասական, մոդելային կտրվածքների կատարման տեխնոլոգիաների վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել տարբեր մեթոդներով և հնարքներով կանացի կտրվածքներ կտրելու, կտրման գործողությունների ճիշտ հաջորդականությունը պահպանելու կարողություններ
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է անցած լինի ՎՐՍՅ-3-08-001, ՎՐՍՅ-3-08-002, ՎՐՍՅ-3-08-003 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՏՈՒՆԱՊԱՏՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Մազերը նախապատրաստել կտրման
Կատարման չափանիշներ	ա. աշխատանքի նախապատրաստումը ճիշտ է կատարված. բ. մազաբաժանումը ճիշտ է կատարված:
ՈՒՏՈՒՆԱՊԱՏՈՒՄԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Կատարել մազերի կտրում՝ ըստ հրահանգի
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կատարում մազերի կտրումը՝ կտրման տարբեր մեթոդների և հնարքների կիրառմամբ՝ բ. պահպանում է կտրման գործողությունների ճիշտ հաջորդականությունը և անվտանգության տեխնիկայի և սանիտարահիգիենիկ կանոնները. գ. կտրվածքի չորացման աշխատանքը ճիշտ է կատարում, մազերի չորացման աստիճանը բավարար է. դ. ճիշտ է կատարում աշխատանքի ավարտական գործողությունները. ե. կտրվածքը համապատասխանում է հաճախորդի հետ նախապես համաձայնեցված ձևին:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՏՂԱՍԱՐԴԿԱՆՑ ՄԱՋԵՐԻ ԿՏՐՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ՎՐՍՅ-3-08-005
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ տղամարդկանց կտրվածքների մեթոդների, բեղերի և մորուսի ձևավորման վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել տարբեր հնարքներով և մեթոդներով այդ կտրվածքների կատարման կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է անցած լինի ՎՐՍՅ-3-08-001, ՎՐՍՅ-3-08-002, ՎՐՍՅ-3-08-003 մոդուլները:

Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ռեսուրսային արդյունք 1	Մազերը նախապատրաստել կտրման
Կատարման չափանիշներ	ա. աշխատանքի նախապատրաստումը ճիշտ է կատարված:
Ռեսուրսային արդյունք 2	Կատարել մազերի կտրում` ըստ հրահանգի
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կատարում մազերի կտրումը` կտրման տարբեր մեթոդների և հնարքների կիրառմամբ. բ. ճիշտ է կատարում բեղերի, մորուսի կտրումը և ձևավորումը. գ. պահպանում է կտրման գործողությունների ճիշտ հաջորդականությունը և անվտանգության տեխնիկայի և սանիտարահիգիենիկ կանոնները. դ. կտրվածքի չորացման աշխատանքը ճիշտ է կատարում, մազերի չորացման աստիճանը բավարար է. ե. ճիշտ է կատարում աշխատանքի ավարտական գործողությունները. զ. կտրվածքը համապատասխանում է հաճախորդի հետ նախապես համաձայնեցված ձևին:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ «ՄԱԶԵՐԻ ՀԱՐԴԱՐՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ՎՐՍՅ-3-08-006
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ վարսավիրական արվեստի ծագման և զարգացման պատմության, մազերի և կեղծամների հարդարման տեսակների, եղանակների վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել տարբեր եղանակներով կանանց և տղամարդկանց մազերի հարդարման, ավարտական գործողությունների կատարման, կեղծամների հարմարեցման կարողություններ
Մոդուլի տևողությունը	60 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսուցնասիրելու համար սովորողը պետք է անցած լինի ՎՐՍՅ-3-08-001, ՎՐՍՅ-3-08-002, ՎՐՍՅ-3-08-003 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ռեսուրսային արդյունք 1	Իմանալ վարսավիրական արվեստի ծագման և զարգացման պատմությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում վարսավիրական արվեստի ծագումը. բ. ճիշտ է ներկայացնում վարսավիրական արվեստի զարգացման պատմությունը:
Ռեսուրսային արդյունք 2	Մազերը նախապատրաստել հարդարման
Կատարման չափանիշներ	ա. աշխատանքի նախապատրաստումը ճիշտ է կատարված:
Ռեսուրսային արդյունք 3	Կատարել կանանց մազերի հարդարում` ըստ հրահանգի
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կատարում մազերի հարդարումը` պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի և սանիտարահիգիենիկ կանոնները. բ. ճիշտ է ընտրում և օգտագործում հարդարման նյութերը. գ. աշխատանքի ավարտական գործողությունները ճիշտ է կատարում. դ. հարդարումը համապատասխանում է համապատասխանում է հաճախորդի հետ նախապես համաձայնեցված ձևին:
Ռեսուրսային արդյունք 4	Հարմարեցնել կեղծամը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կեղծամների տեսակները և տարբերակում է դրանք. բ. ճիշտ է հարմարեցնում կեղծամը` պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի և սանիտարահիգիենիկ կանոնները. գ. ճիշտ է կատարում կողծամի հարդարումը:
Ռեսուրսային արդյունք 5	Կատարել տղամարդկանց մազերի հարդարում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կատարում մազերի հարդարումը` պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի և սանիտարահիգիենիկ կանոնները. բ. աշխատանքի ավարտական գործողությունները ճիշտ է կատարում. գ. հարդարումը համապատասխանում է համապատասխանում է հաճախորդի հետ նախապես համաձայնեցված ձևին:

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱՋԵՐԻ ԳԱՆԳՐԱՑՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ՎՐՍՅ-3-08-007
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ մազերի գանգրացման տեսակների, վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել դասական և մոդեռնային գանգրացման, նյութերի և սարքավորումների ընտրման և ըստ հրահանգի կիրառման, ավարտական գործողությունների կատարման կարողություններ
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է անցած լինի ՎՐՍՅ-3-08-001, ՎՐՍՅ-3-08-002, ՎՐՍՅ-3-08-003 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Մազերը նախապատրասել գանգրացման
Կատարման չափանիշներ	ա. աշխատանքի նախապատրաստումը ճիշտ է կատարված:
Ուսումնառության արդյունք 2	Կատարել մազերի գանգրացում` ըստ հրահանգի
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ընտրում և օգտագործում գանգրացման ժամանակ կիրառվող գործիքները, օժանդակ պարագաները և նյութերը. բ. ճիշտ է կատարում մազերի գանգրացումը` պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի և սանիտարահիգիենիկ կանոնները. գ. աշխատանքի ավարտական գործողությունները ճիշտ է կատարում. դ. գանգրացումը համապատասխանում է համապատասխանում է հաճախորդի հետ նախապես համաձայնեցված ձևին:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱՋԵՐԻ ՆԵՐԿՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ՎՐՍՅ-3-08-008
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ մազերի ներկման տեսակների, տարբեր ներկանյութերի /նախա/պատրաստման եղանակների և ներկման տեխնոլոգիաների վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել ներկերն ընտրելու, կիրառելու, ըստ հրահանգի օգտագործելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է անցած լինի ՎՐՍՅ-3-08-001, ՎՐՍՅ-3-08-002, ՎՐՍՅ-3-08-003 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Մազերը նախապատրաստել ներկելուն
Կատարման չափանիշներ	ա. աշխատանքի նախապատրաստումը ճիշտ է կատարված:
Ուսումնառության արդյունք 2	Ընտրել համապատասխան ներկանյութը, որոշել գույնը, ներկման տեսակը և նախապատրաստել ներկանյութը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում մազերի ներկանյութերի տեսակները և տարբեր ներկանյութերով աշխատելու տեխնոլոգիան. բ. ճիշտ է ներկայացնում մազերի ներկման տեսակները. գ. ճիշտ է ընտրում ներկանյութը, որոշում դրա գույնը կամ գունային համադրությունը և ներկման տեսակը` հաճախորդի առանձնահատկություններին համապատասխան. դ. ճիշտ է նախապատրաստում ներկանյութը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Կատարել մազերի ներկում տվյալ ներկանյութի հրահանգին համապատասխան
Կատարման չափանիշներ	ա. մազերի ներկումը ճիշտ է կատարում` պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի և սանիտարահիգիենիկ կանոնները. բ. ներկման ավարտական աշխատանքները ճիշտ է կատարում. գ. մազերի ներկման արդյունքը համապատասխանում է հաճախորդի հետ նախապես համաձայնեցված գույնին և ներկման տեսակին:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԿՏՐՎԱԾՔՆԵՐԻ ԵՎ ՍԱՆՐՎԱԾՔՆԵՐԻ ՄՈԴԵՐՆԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ՎՐՍՅ-3-08-009

Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ դեմքի տիպերի, գլխի ձևերի, կառուցվածքների, սանրվածքների ուրվագծերի և տիպերի վերաբերյալ, ինչպես նաև ճակատային մազափնջերը ձևավորելու, կտրվածքները և սանրվածքները մոդելավորելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է անցած լինի ՎՐՍՅ-3-08-004, ՎՐՍՅ-3-08-006, ՎՐՍՅ-3-08-007, ՎՐՍՅ-3-08-008 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ռեսուրսային արդյունք 1	ճանաչել դեմքի տիպերը և առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում դեմքի տիպերը. բ. ճիշտ է բնութագրում դեմքի առանձնահատկությունները.
Ռեսուրսային արդյունք 2	ճանաչել գլխի ձևերը և մարդաչափական տվյալները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գլխի ձևերը բ. ճիշտ է բնութագրում առանձնահատկությունները. գ. ճիշտ է ներկայացնում է մակաչափական տվյալները. դ. ճիշտ է ներկայացնում գլխի ձևերը կիսադեմից:
Ռեսուրսային արդյունք 3	ճանաչել կտրվածքների տեսակներն ու տիպերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կտրվածքերի տեսակներն ու տիպերի բ. ճիշտ է բնութագրում կտրվածքների առանձնահատկությունները:
Ռեսուրսային արդյունք 4	ճանաչի սանրվածքների տիպերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում սանրվածքների տեսակներն ու տիպերի բ. ճիշտ է բնութագրում սանրվածքների առանձնահատկությունները:
Ռեսուրսային արդյունք 5	ճանաչել ճակատային մազափնջերի կտրման և ձևավորման տեսակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ճակատային մազափնջերի կտրման և ձևավորման տեսակները. բ. ճակատային մազափնջի ձևը ճիշտ է որոշված:
Ռեսուրսային արդյունք 6	ճանաչել սանրվածքների ուրվագծերը և ուրվագծերի երկրաչափական ձևերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում սանրվածքների ուրվագծերը. բ. ճիշտ է ներկայացնում սանրվածքների ուրվագծերի երկրաչափական ձևերը. գ. ճիշտ է ներկայացնում սանրվածքների ուրվագծերը տարբեր դիրքերից:
Ռեսուրսային արդյունք 7	Ընտրել և մոդելավորել կտրվածքը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ընտրում կտրվածքը՝ հաշվի առնելով դեմքի և գլխի ձևը, մարդաչափական առանձնահատկությունները և մազերի տիպը. բ. ճիշտ է մոդելավորում կտրվածքը՝ հաշվի առնելով հաճախորդի առանձնահատկությունները:
Ռեսուրսային արդյունք 8	Ընտրել և մոդելավորել սանրվածքը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ընտրում կտրվածքը՝ հաշվի առնելով դեմքի և գլխի ձևը, մարդաչափական առանձնահատկությունները և մազերի տիպը, ինչպես նաև սանրվածքի նշանակությունը. բ. ճիշտ է մոդելավորում կտրվածքը՝ հաշվի առնելով հաճախորդի առանձնահատկությունները:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԲԱՐԴ ԵՎ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՍԱՆՐՎԱԾՔՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ՎՐՍՅ-3-08-010
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ բարդ և հանդիսավոր սանրվածքների տարրերի, դրանց տարբեր

	համադրությունների, տեսակների վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել տրբեր օժանդակ պարագաների և դեկորատիվ դետալների օգտագործմամբ այդ սանրվածքների կատարման կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է անցած լինի ՎՐԱՅ-3-08-006, ՎՐԱՅ-3-08-007, ՎՐԱՅ-3-08-009 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կատարել բարդ և հանդիսավոր սանրվածքների առանձին տարրեր
Կատարման չափանիշներ	ա. ստանում է սանրվածքների առանձին տարրերը. բ. ճիշտ է կիրառում համապատասխան նյութերը, գործիքներն ու սարքավորումները, օժանդակ պարագաները պահանջվող հերթականությամբ. գ. պահպանում է անվտանգության տեխնիկայի և սանիտարահիգիենիկ կանոնները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Ձևավորել հանդիսավոր սանրվածքներ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ձևավորում սանրվածքը. բ. ճիշտ է ընտրում և օգտագործում դեկորատիվ դետալները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՋԱՃԱԽՈՐԴԻ ՇԵՏ ՇՓՎԵԼՈՒ ԵՎ ԱՇԽԱՏԵԼՈՒ ԴԻՄՈՒՆԵՐՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ՎՐԱՅ-3-08-011
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ հաճախորդների հիմնական հոգեբանական տիպերի, շքման հիմունքների և սկզբունքների վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել հաճախորդին ընդունելու, բանակցություններ վարելու, հաղորդակցվելու /հնարավոր խնդիրներ լուծելու/ կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է անցած լինի ԱՅՅ-3-08-001 մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ հաճախորդների հոգեբանական հիմնական տեսակները, ինչպես նաև հաղորդակցման/շփման հոգեբանական հիմունքներն ու սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նկարագրում հաճախորդի հոգեբանական հիմնական տեսակները և հաղորդակցման/շփման հոգեբանական հիմունքներն ու սկզբունքները. բ. ճիշտ է որոշում առաջարկվող «հաճախորդի» հոգեբանական տեսակը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Ընդունել հաճախորդին և վարել բանակցություն
Կատարման չափանիշներ	ա. հաճախորդի նկատմամբ ցուցաբերված է անհրաժեշտ սիրալիրություն (ողջույն, ժպիտ և այլն). բ. հաճախորդը հարմարավետ տեղավորված է բազկաթռում. գ. հաճախորդին տրամադրված է անհրաժեշտ խորհրդատվություն կտրվածքը և (կամ) սանրվածքն ընտրելու հարցում. դ. հաճախորդի ցանկությունը բացահայտված է և ձեռք է բերված համաձայնություն:
Ուսումնառության արդյունք 3	Հաճախորդի նկատմամբ լինել ուշադիր և սիրալիր, շարունակել հաճախորդի նախաձեռնությամբ սկսված զրույցը, հաստատությունում ստեղծել հյուրընկալության իրական մթնոլորտ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նկարագրում հաստատությունում հյուրընկալության մթնոլորտի պատկերացումը: բ. ճիշտ է ցուցադրում այդ մթնոլորտը արտահայտող վարվելակերպը «հաճախորդների» նկատմամբ:
Ուսումնառության արդյունք 4	Իր իրավասության շրջանակներում լուծի հաճախորդի մոտ առաջացող հնարավոր խնդիրները, անհրաժեշտության դեպքում խնդիրը ճիշտ ներկայացնի իր վերադասին

<p>Կատարման չափանիշներ</p>	<p>ա. Ճիշտ է նկարագրում իր իրավասությունների շրջանակը հաստատությունում սահմանված կանոններին համապատասխան. բ. Ճիշտ է ներկայացնում հաճախորդի մոտ առաջացող հնարավոր խնդիրները և դրանց լուծման եղանակներն իր իրավասության շրջանակներում. գ. Ճիշտ է ընկալում հաճախորդի մոտ առաջացած խնդիրը և առաջարկում դրանց լուծումների համապատասխան տարբերակներ. դ. Ճիշտ ձևով է հիշեցնում հաճախորդին հաստատությունում սահմանված կանոնների և հաշիվը փակելու անհրաժեշտության մասին. ե. Ճիշտ է ձևակերպում և ներկայացնում խնդիրն իր վերադասին:</p>
-----------------------------------	--

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 2304 «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» մասնագիտության «Վարսահարդար» որակավորման օրինակելի ուսումնական պլան

N	Առարկայախմբեր, առարկաներ և մոդուլներ	Շաբաթների քանակը	Ուսանողի առավելագույն բեռնվածություն, ժամ	Պարտադիր լսարանային պարապմունքներ, ժամ	Ուսուցման երաշխավորվող տարին
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ		108	72	1
2	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ		26	18	1
3	Իրավունքի հիմունքներ		54	36	1
4	Պատմություն		54	36	1
5	Օտար լեզու		90	60	1
6	Ֆիզիկական կուլտուրա		64	64	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		396	286	
	ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Էկոլոգիայի հիմունքներ		54	36	1
2	Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր		26	18	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		80	54	
	ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՀՍՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
1	Ընդհանուր աշխատանքային գործունեության հմտություններ		80	54	1
2	Հաղորդակցություն		54	36	1
3	Անվտանգություն և առաջին օգնություն		54	36	1
4	Համակարգչային օպերատորության հիմունքներ		80	54	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		268	180	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Վարսավիրական գործիքներով և սարքավորումներով աշխատելու սկզբնական հմտություններ		54	36	1
2	Վարսավիրական գործում օգտագործվող նյութերը		108	72	1
3	Մազերի խնամք և նախապատրաստում		80	54	1
4	Հաճախորդի հետ շփվելու և աշխատելու հիմունքներ		26	18	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		268	180	
	ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Կանանց մազերի կտրում		108	72	1
2	Տղամարդկանց մազերի կտրում		54	36	1
3	Մազերի հարդարում		90	60	1
4	Մազերի գանգրացում		80	54	1
5	Մազերի ներկում		80	54	1
6	Կտրվածքների և սանրվածքների մոդելավորման հիմունքներ		80	54	1
7	Բարդ և հանդիսավոր սանրվածքներ		80	54	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		572	384	
	ԸՆՏՐՈՎԻ		80	54	
	ՊԱՂՈՒՍԱՄՅՅԻՆ ԺԱՄԵՐ		21	14	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	32	1687	1152	
	ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ	8			
	ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	2			
	ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	2			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	44			